

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

بررسی تاثیر برنامه توانمندسازی بر استرس، اضطراب و افسردگی مادران نوزادان دارای کلستومی

استاد راهنما: سرکار خانم گودرزی

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد

مراقبت‌های ویژه پرستاری نوزادان

نگارش: معصومه عسکری

(اردیبهشت ۱۳۹۴)

چکیده

عنوان: بررسی تاثیر برنامه توانمندسازی بر استرس، اضطراب و افسردگی مادران نوزادان دارای کلستومی

زمینه و هدف پژوهش: یکی از مشکلات مادران نوزادان دارای کلستومی عدم توانمندی و بروز مشکلات سازگاری در مورد مراقبت از نوزادشان در منزل می باشد؛ مادران این نوزادان جهت مراقبت از نوزاد در منزل نیاز به آموزش دارند؛ به همین منظور پژوهش حاضر با هدف بررسی تاثیر برنامه توانمندسازی بر استرس، اضطراب و افسردگی مادران نوزادان دارای کلستومی انجام شده است.

روش کار و نمونه‌های پژوهش: این مطالعه نیمه تجربی در بخش‌های مراقبت ویژه نوزادان بیمارستان-های کودکان بهرامی، علی اصغر، مرکز طبی کودکان و مفید از اردیبهشت تا آبان ماه ۱۳۹۳ جهت بررسی سطح استرس، اضطراب و افسردگی ۴۲ مادر نوزاد دارای کلستومی قبل و بعد از آموزش مراقبت از کلستومی نوزادشان انجام شد. بیمارستان‌ها به عنوان بیمارستان گروه مداخله و بیمارستان گروه کنترل به روش تصادفی ساده انتخاب شدند. میزان استرس، اضطراب و افسردگی مادران این نوزادان توسط پرسش‌نامه $(DASS)$ $(depression, anxiety, stress, scale)$ از روز بعد از جراحی در دو گروه بررسی شد. برنامه آموزشی توانمندسازی در سه جلسه برای مادران در گروه مداخله در بخش مراقبت ویژه نوزادان اجرا شد. گروه کنترل فقط مراقبت‌های رایج در بخش مراقبت ویژه نوزادان را دریافت نمودند. مجدداً یک ماه بعد در مراجعه به درمانگاه میزان استرس، اضطراب و افسردگی مادران هر دو گروه با پرسش‌نامه فوق ارزیابی شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از آزمون آماری ویلکاکسون صورت گرفت.

نتایج: نتایج پژوهش حاضر نشان داد که استرس و افسردگی قبل و بعد در هر دو گروه مداخله و کنترل کاهش یافته است، اما مقایسه میانگین‌ها نشان داد که استرس و افسردگی گروه مداخله نسبت به گروه کنترل کاهش بیشتری یافته است. همچنین اضطراب قبل و بعد در گروه کنترل ($p=0.301$) تفاوت آماری معناداری نداشت ولی در گروه مداخله اضطراب قبل و بعد ($p<0.001$) تفاوت آماری معناداری داشت و کاهش یافته بود.

نتیجه گیری: با توجه به این که اجرای برنامه توانمندسازی مربوط به مراقبت از نوزادان دارای کلستومی به کاهش میزان استرس، اضطراب و افسردگی مادران در گروه مداخله نسبت به گروه کنترل منجر شد؛ از این رو اجرای این برنامه توانمندسازی در بخش مراقبت‌های ویژه نوزادان توصیه می‌شود.

کلید واژه‌ها: برنامه توانمندسازی، استرس، اضطراب، افسردگی، مادران، نوزادان، کلستومی، پرستار

**Tehran university of medical sciences
school of nursing and midwifery**

**Study effect of Empowerment program on stress - anxiety - depression
in mothers of neonate with colostomy**

By: masoumeh askari

Supervisors:

Zahar godarzi, instructor

Naeemeh seyedfatemi, assistant professor

Abbas mehran, statistician

Athesis submitted to the Graduate Studies Office

In partial fulfillment of the requirements for

The degree of of neonatal intensive care nursing in

The name of the discipline

May 2015

Abstract

Background: One of the problems that mothers with colostomized neonates have is the lack of empowerment and difficulties with coping regarding the care of the neonate at home. These mothers need training regarding the care of the neonate. For this reason, the present study was conducted to evaluate the effect of an empowerment program on the stress, anxiety, and depression of the mothers with colostomized neonates.

Methods: This clinical trial was performed in the NICU of Bahrami, Ali Asghar, and Mofid Children's Hospitals and Children's Medical Center from April to October 2014 to evaluate the level of stress, anxiety, and depression in 42 mothers with colostomized neonates before and after a training program on colostomy care. Simple randomization was used to select hospitals as intervention and control hospitals. The Depression Anxiety Stress Scale 21 (DASS 21) was used to evaluate these parameters in mothers 1 day after the surgery in intervention and control groups. The empowerment program was presented to the mothers in the intervention group in the NICU in three sessions. The control group only received the routine care in NICU. The levels of stress, anxiety, and depression in the mothers in both groups were reevaluated one month later upon attending the clinic using the same questionnaire. The Wilcoxon test was used for data analysis.

Results: The results showed that stress and depression decreased before and after the intervention in both groups; however, the decrease in stress and depression was considerable in the intervention group. Moreover, anxiety did not show a significant difference in the two evaluations in the control group ($p=0.301$) while it decreased significantly in the intervention group ($p<0.001$).

Conclusion: Since the empowerment program on the care of colostomized neonates led to a decrease in the levels of stress, anxiety, and depression in mothers in the intervention group, it is recommended to offer this program in NICU wards.

Keywords

Empowerment program, stress, anxiety, depression, mothers, neonate, colostomy, nurse